

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۲۱

آدمی

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود. قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۳۱، «ادی» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «ادی» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «ادی» می‌باشد.^۱ امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین‌وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۳۱
ریشه	ادی
تعداد تکرار	۶
تعداد مشتقات	۵
تعداد ریشه مرتبط	۵۹

فهرست مشتقات

۱. آداء (۱) ۲. آدوا (۱) ۳. تُوَدُوا (۱) ۴. فَلْيُؤَدِّ (۱) ۵. يُؤَدِّهِ (۲)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱. اثم (۱)	۱۳. اهل (۳)	۲۵. دوم (۲)	۳۷. عدو (۱)	۴۹. قوم (۲)
۲. اخو (۱)	۱۴. ایی (۱)	۲۶. ریب (۲)	۳۸. عذب (۱)	۵۰. کتب (۴)
۳. ادی (۲)	۱۵. بصر (۱)	۲۷. رحم (۱)	۳۹. عرف (۱)	۵۱. کتم (۲)
۴. الله (۸)	۱۶. بعد (۱)	۲۸. رسل (۱)	۴۰. عفو (۱)	۵۲. کذب (۲)
۵. الم (۱)	۱۷. بعض (۲)	۲۹. رهن (۱)	۴۱. علم (۳)	۵۳. کون (۲)
۶. اله (۸)	۱۸. بین (۱)	۳۰. سبل (۲)	۴۲. عمل (۱)	۵۴. لیس (۲)
۷. امر (۱)	۱۹. تبع (۱)	۳۱. سفر (۱)	۴۳. قبض (۱)	۵۵. نعم (۱)
۸. امم (۲)	۲۰. حرر (۲)	۳۲. سمع (۱)	۴۴. قتل (۱)	۵۶. وجد (۱)
۹. امن (۱۰)	۲۱. حسن (۱)	۳۳. شهد (۱)	۴۵. قصص (۱)	۵۷. وعظ (۱)
۱۰. انث (۲)	۲۲. حکم (۲)	۳۴. شیء (۱)	۴۶. قلب (۱)	۵۸. وقی (۱)
۱۱. انس (۱)	۲۳. خفف (۱)	۳۵. عید (۳)	۴۷. قنطر (۲)	۵۹. وله (۸)
۱۲. انن (۷)	۲۴. دئر (۲)	۳۶. عدل (۱)	۴۸. قول (۴)	

فهرست آیات

۱. {البقرة - ۱۷۸} يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِصَاصُ فِي الْقَتْلِ الْحَرْبُ بِالْحَرْبِ وَالْعَبْدُ بِالْعَبْدِ وَالْأُنْثَىٰ بِالْأُنْثَىٰ فَمَنْ عُفِيَ لَهُ مِنْ أَخِيهِ شَيْءٌ فَاتَّبِعْ بِالْمَعْرُوفِ وَأَدَاءٌ إِلَيْهِ بِإِحْسَانٍ ذَلِكَ تَخْفِيفٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَرَحْمَةٌ فَمَنِ اعْتَدَىٰ بَعْدَ ذَلِكَ فَلَهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ
۲. {البقرة - ۲۸۳} وَإِنْ كُنْتُمْ عَلَىٰ سَفَرٍ وَلَمْ تَجِدُوا كَاتِبًا فَرِهَانٌ مَقْبُوضَةٌ فَإِنْ أَمِنَ بَعْضُكُم بَعْضًا فَلْيُؤَدِّ الَّذِي أُؤْتِمِنَ أَمَانَتَهُ وَلْيَتَّقِ اللَّهَ رَبَّهُ وَلَا تَكْتُمُوا الشَّهَادَةَ وَمَنْ يَكْتُمْهَا فإِنَّهُ آيْمٌ قَلْبُهُ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ
۳. {آل عمران - ۷۵} وَمِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مَنْ إِنْ تَأْمَنَهُ بِقِنطَارٍ يُؤَدُّ إِلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَنْ إِنْ تَأْمَنَهُ بِدِينَارٍ لَا يُؤَدُّ إِلَيْكَ إِلَّا مَا دُمْتَ عَلَيْهِ قَائِمًا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَيْسَ عَلَيْنَا فِي الْأُمِّيَّةِ سَبِيلٌ وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ
۴. {آل عمران - ۷۵} وَمِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مَنْ إِنْ تَأْمَنَهُ بِقِنطَارٍ يُؤَدُّ إِلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَنْ إِنْ تَأْمَنَهُ بِدِينَارٍ لَا يُؤَدُّ إِلَيْكَ إِلَّا مَا دُمْتَ عَلَيْهِ قَائِمًا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَيْسَ عَلَيْنَا فِي الْأُمِّيَّةِ سَبِيلٌ وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ
۵. {النساء - ۵۸} إِنَّ اللَّهَ يُأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا وَإِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ أَنْ تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ إِنَّ اللَّهَ نِعِمَّا يَعِظُكُمْ بِهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ سَمِيعًا بَصِيرًا
۶. {الدخان - ۱۸} أَنْ أَدُّوا إِلَيَّ عِبَادَ اللَّهِ إِنَّ لَكُمْ رَسُولًا أَمِينًا